

Lindås kommune
5914 ISDALSTØ

Trondheim, 20.06.2017

Deres ref.:
17011061

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/2036

Saksbehandler:
Hepsø, Marit

Tilsagn - søknad om tilskudd til - Ny Alversund skule med fokus på klima - Avtalennummer 17011061

Det vises til deres søknad om tilskudd av 15.02.2017 med referansenummer 17S4EC76. Det er søkt om et tilskudd på kr 4 250 000. Miljødirektoratet gir med dette et tilsagn om senere utbetaling av tilskudd på kr 3 500 000. Tiltaket som gis tilsagn om tilskudd er Ny Alversund skule med fokus på klima.

I deres søknad er tiltaket beskrevet slik: "Ny Alversund skule (barneskole) skal bygges for 450 elever. Skolen skal bygges med tilhørende flerbrukshall. Totalt ca. 11600 m2 BRA. Skolen skal plasseres ca. 300 meter fra hovedvei, og det kreves ny infrastruktur på dette strekket. Arbeidet lyses ut som en samspillsentreprise med pris- og designkonkurranse. Etter forprosjektet går entreprisformen over i en totalentreprise."

BAKGRUNN

Miljødirektoratet mottok 323 søknader til tilskuddsordningen "Klimasats - støtte til klimasatsing i kommunene" i 2017. Søknadene hadde et samlet søknadsbeløp på totalt 330 millioner kroner. Rammen for tildeling er 150 millioner i 2017. Dette betyr at flere gode klimatiltak ikke får støtte, og at noen får mindre enn omsøkt.

Formålet med ordningen er å bidra til reduksjon av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Miljødirektoratet har vurdert søknadene i henhold til tildelingskriteriene og prioriteringskriteriene. Ved prioritering av søknadene har vi vektlagt:

- Potensial for utslippsreduksjon.
- Grad av innovasjon i omstilling til lavutslippssamfunnet.
- Overføringsverdi og spredingspotensial.
- Realistisk budsjett for kostnader, og plan for gjennomføring og framdrift.
- Ambisjoner for klimagassreduksjon utover minimumskrav i lover og forskrifter.
- Andre effekter av tiltaket, positive og negative.
- At tiltaket ikke er berettiget støtte fra andre statlige ordninger.

MILJØDIREKTORATETS VURDERING

Miljødirektoratet har mottatt søknader med tema klimavennlige bygg for 107 millioner. Potensialet

for å kutte klimagassutslipp og realisere lavutslippssamfunnet er betydelig i byggesektoren. Vi har prioritert å støtte de byggsøknadene som har størst potensial for utslippsreduksjon på kort sikt, og/eller potensial for bidra til å realisere lavutslippssamfunnet på lengre sikt.

Vi har valgt ut de byggeprosjektene som fremstår som særlig innovative og ambisiøse, ved at de tar i bruk klimaløsninger betydelig ut over dagens krav og praksis, lokalt og nasjonalt, som gir vesentlige muligheter for utslippskutt. Vi har særlig sett etter prosjekter som har en målrettet strategi for å ta i bruk klimavennlige løsninger i bygg innenfor flere tema eller i flere deler av byggeprosessen - for eksempel både i valg av byggematerialer, samt tekniske systemer, energiløsninger og transport knyttet til bygget, ved oppføring og drift. Innenfor dette prioriterer vi å gi økonomisk støtte til klimavennlig materialbruk i prosjektene. Videre har det vært viktig å vurdere om prosjektet har en målrettet strategi for å sikre at de klimavennlige byggeløsningene kan overføres til andre kommuner og byggenæringen.

Lindås kommune har søkt om 4,2 mill. kr. til ny skole og flerbrukshall. Skolen skal bygges med utstrakt bruk av tre, ladestasjoner for el-bil, og et varmepumpeanlegg med naturlige kuldemedier i stedet for HFK-medier. Det skal også vurderes solceller i prosjektet.

Prosjektet til Lindås kommune fremstår som et ambisiøst klimabygg, med tiltak som strekker seg ut over dagens krav og praksis på flere områder - herunder materialbruk og naturlige kjølemedier. Prosjektet vil kunne bidra til lavere klimagassbelastning i det konkrete bygget, samtidig som det kan bidra til å øke kompetansen om prosjektering og oppføring av klimavennlige bygg. Prosjektet vil kunne ha stor overføringsverdi for å få flere kommuner og andre utbyggere til velge mer klimavennlige materialer og energiløsninger, og bidra til å øke etterspørsel og marked for disse løsningene. Dokumentasjon og spredning av erfaringer, herunder klimaeffekt og merkostnader, vil være en viktig del av prosjektet for å sikre overføringsverdi til andre kommuner og aktører. Søknaden har beskrevet en god plan for å spre erfaringene til andre bygg i kommunen, andre kommuner samt aktører i byggenæringen lokalt og regionalt.

FORUTSETNINGER FOR STØTTE

Miljødirektoratet innvilger støtte til prosjektet. Det er en forutsetning for støtten at kommunen opprettholder høyt ambisjonsnivå for klimatiltakene i byggene som beskrevet i søknaden. Støtten fra Klimasats skal dekke merkostnader ved å velge mer klimavennlige materialer enn det som ellers ville blitt benyttet. Støtten kan dekke inntil 75% av denne merkostnaden, mens søker selv må dekke de resterende 25%. Klimanytten og merkostnaden ved klimavennlig materialbruk skal beregnes, og vi forutsetter at kommunen velger de tiltakene som gir mest klimanytte for pengene.

Støttebeløpet er justert noe ned. Det er blant annet trukket fra støtte til ladestasjoner for el-bil. Ladestasjoner for el-bil til allmennheten eller egne ansatte, kan være et godt klimatiltak. Imidlertid har Miljødirektoratet mottatt mange søknader om støtte til ladeinfrastruktur. Blant ladesøknadene har vi valgt å prioritere ladeinfrastruktur som legger til rette for at kommunene erstatter sine fossile tjenestekjøretøy med elektriske kjøretøy. Slik utskifting gir stort potensiale for utslippskutt. Ladeinfrastruktur til kommunale kjøretøy dekkes ikke av andre støtteordninger, og er heller ikke omfattet av krav i lov og forskrift.

Miljødirektoratet oppfordrer kommunen til også å tenke klimagassreduksjon fra aktivitetene på byggeplassen. For mer informasjon og inspirasjon, se <https://www.difi.no/opplaeringstilbud/opptak-og-presentasjoner/utslippsfrie-bygg-og-anleggsplaser-leverandorkonferanse-15-mai-2017>

RAPPORTERINGSKRAV OG UTBETALING

Som del av rapporteringen ber vi om at det beskrives:

- Dokumentasjon av beregnet klimagassreduksjon av tiltaket (for eksempel beregninger i

klimagassregnskap.no eller andre etablerte metoder eller standarder).

- Dokumentasjon av beregnede merkostnader for klimatiltakene, i forhold til et referansebygg av tilsvarende standard

Frist for å akseptere tilbudet er 1. september 2017. Tilbudet aksepteres i søknadssenteret. Logg inn med samme bruker som leverte søknaden. Utbetaling skjer etterskuddsvis på grunnlag av innlevert rapport og regnskap.

Tildeling i 2019, 2020 og senere er med forbehold om Stortingets bevilgning. Miljødirektoratet legger opp til årlig rapportering og utbetaling.

ERFARINGSUTVEKSLING MED ANDRE KLIMAVENNLIGE BYGGEPROSJEKTER

Det er en rekke kommuner som har søkt støtte fra Klimasats for å dekke merkostnader ved nye klimavennlige bygg. Selv om byggtekniske løsninger, klimaambisjoner og kostnader kan variere, mener Miljødirektoratet at det kan ha en verdi at prosjektene utveksler erfaringer om klimaeffekt av ulike materialvalg, og kostnader for dette. Vi legger derfor ved en liste over alle kommuner som har fått tilsagn om støtte. Vi oppfordrer kommunen til å ta kontakt med andre prosjekter som vurderes som relevante for dere.

Vi tar sikte på å invitere alle kommunene på den vedlagte lista til en samling i løpet av høsten 2017, i Miljødirektoratets lokaler i Oslo. Vi håper det er av interesse å delta på en slik samling for å utveksle erfaringer.

Lykke til med arbeidet!

Denne avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak og kan dermed ikke påklages, jmfør forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a og b, jmfør fjerde ledd.

Følgende rapportering er en forutsetning for tilsagnet om tilskudd:

Leveres	Beskrivelse	Frist
Sluttrapport	Sluttrapport med erfaringer og godkjent regnskap	01.10.2020
Delrapport	Frist for andre delrapport med status og godkjent regnskap	01.10.2019
Delrapport	Frist for første delrapport med status og godkjent regnskap	01.10.2018

Tilskuddet vil utbetales innenfor følgende plan:

Planlagt utbetalt	Beskrivelse	Beløp
202011	Utbetaling av resterende tilskudd på grunnlag av sluttrapport og godkjent regnskap	1 500 000
201912	Andre delutbetaling av tilskudd på bakgrunn av statusrapport og godkjent regnskap	1 000 000
201812	Første delutbetaling av tilskudd basert på delrapport med status og godkjent regnskap	1 000 000

Tilsagnet er gyldig til 31.12.2020. Dersom rapportering som vist over ikke overholdes, bortfaller tilsagnet om tilskudd, og tilsagnsbeløpet vil da omdisponeres til andre formål.

Dersom forutsetningene for gjennomføring av tiltaket endres vesentlig eller bortfaller (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig), skal Miljødirektoratet underrettes umiddelbart.

Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av om tilskuddet er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Vi gjør videre oppmerksom på at Miljødirektoratet helt eller delvis kan kreve et eventuelt utbetalt tilskudd tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for tilsagnet bortfaller.

Regnskapsbilag knyttet til gjennomføringen av tiltaket skal oppbevares i minst 10 år, eller i henhold til regnskapsloven, dersom din virksomhet er underlagt denne.

Hilsen

Miljødirektoratet

Audun Rosland
avdelingsdirektør

Herdis Laupsa
fung. seksjonsleder

Kopi:

Fylkesmannen i Hordaland

Postboks 7310

5020 Bergen

Klimasats-støtte til klimavennlige bygg 2017

	Kommune/ Fylkeskommune	Navn på prosjekt	Kort om prosjektet	Kontaktperson
1	Flesberg kommune, Buskerud	Flesberg Svømmehall	Flesberg kommune har søkt om støtte til et forprosjekt for å vurdere miljøvennlig materialbruk i en ny svømmehall. Herunder massivtre/trekonstruksjon og tekniske anlegg. Kommunen oppgir at anlegget er planlagt som passivhus.	Jon Gjæver Pedersen Telefon 31022000 Mobiltelefon 40008521 E- post jongjaever.pedersen@flesberg.kommune.no
2	FutureBuilt (samarbeid mellom Oslo, Asker, Bærum og Drammen kommuner)	4 konkurranser om klimavennlige bygg	Future Built kommune har søkt om støtte til bistand for å gjennomføre 4 konkurranser om klimavennlige bygg. Prosjektene som skal benyttes i konkurransene skal ha mål om minst halvering av klimagassutslipp, i tråd med Future Built sine kriterier for forbildeprosjekter.	Birgit Rusten Mobiltelefon 95934911 E-post birgit@futurebuilt.no
3	Kviteseid kommune, Telemark	Urbanisering fortetting og grønt bumiljø i sentrum	Kviteseid kommune har søkt om støtte til meirkostnader ved klimavenlege løysingar i planlegging og bygging av nye utleigebustader i sentrum. Bustadene skal byggjast i massivtre, og det vert vurdert solceller, jordvarme og gjenbruk av materialar, og dessutan tilretteleggjing for fellesløysingar som utleige av felles el-bil og el-syklar.	Elisabeth Lid Telefon 35068105 Mobiltelefon 40857748 E- post elisabeth.lid@kviteseid.kommune.no
4	FutureBuilt (samarbeid mellom Oslo, Asker, Bærum og Drammen kommuner)	Nullutslipps- betong - piloter og marked	Future Built har søkt om støtte til å gjennomføre tre pilotbygg med tilnærmet nullutslipps-betongløsninger. Dialog med private og offentlige byggherrer om konkrete byggeprosjekter er etablert. Parallelt med konkrete pilotprosjekter, vil Future Built etablere en felles strategi for å mobilisere betongnæringen og forberede næringen på kommende krav og forventninger med tanke på klimavennlig produksjon.	Birgit Rusten Mobiltelefon 95934911 E-post birgit@futurebuilt.no
5	Alta kommune, Finnmark	Klimavennlig planlegging av kommunale bygg	Alta kommune har søkt om støtte til klimavennlig planlegging av ny skole og nytt rådhus.	Marie Rushfeldt

				Telefon 78455134 Mobiltelefon 99726275 E-post maru@alta.kommune.no
6	Bergen Kommune - Etat for Utbygging, Hordaland	Holen skole	Bergen kommune har søkt om støtte til et forprosjekt for å undersøke ulike tiltak for klimavennlig ny ungdomsskole. Blant tiltakene som kommunen vil utrede er bruk av heltre, energi fra kloakk og energieffektive bygg. Forprosjektet det søkes støtte til, er Forprosjekt for utredning av energiutveksling fra slam-behandling i fjellanlegg til oppvarming av skole ifm nybygg.	Terje Reinan Telefon 93240496 E-post terje.reinan@bergen.kommune.no
7	Oppegård kommune, Eiendom, Akershus	Edvard Griegsvei Omsorgsboliger	Oppegård kommune har søkt om støtte til å bygge to omsorgsboliger i massivtre i store deler av bygget, samt gjøre byggeplassen fossilfri.	Zorica Gavric Mobiltelefon 92484181 E-post zorica.gavric@oppegard.kommune.no
8	Asker kommune, Akershus	Omsorgsboliger med utstrakt bruk av tre	Asker kommune har søkt om støtte til å bygge omsorgsboliger med utstrakt bruk av tre, blant annet treisolasjon og tre/biobaserte materialer i byggekonstruksjonen. Prosjektet er en del av FutureBuilt og har målsetning om 50% reduksjon i klimagassutslipp fra energi, transport og materialbruk.	Bjørn Nordby Telefon 66909904 Mobiltelefon 95146189 E-post bjorn.nordby@asker.kommune.no
9	Aust-Agder fylkeskommune	Klimavennlige byggematerialer i Tvedestrand	Aust-Agder fylkeskommune har søkt om støtte til klimavennlige byggematerialer i ny Tvedestrand videregående skole, samt idrettshall/idrettsanlegg. Prosjektet er planlagt som plusshus, og skal gjennomføres med utstrakt samspill mellom ulike leverandører. Det er også planlagt følgeforskning av byggeprosjektet i samarbeid med Universitetet i Agder.	Hans Fløystad Telefon 37017633 Mobiltelefon 94510869 E-post hans.floystad@austagderfylke.no
10	Flesberg kommune, Buskerud	Flesberg skole 2019	Flesberg kommune har søkt om støtte til ny skole med flerbrukshall, som er planlagt bygget som "nullutslippsbygg" som definert av ZEB (Zero Emission Buildings) samt 50% reduserte klimagassutslipp fra materialbruk. Dette skal blant annet oppnås ved å bygge i tre/massivtre.	Jon Gjæver Pedersen Telefon 31022000 Mobiltelefon 40008521 E-post jongjaever.pedersen@flesberg.kommune.no

11	Kongsberg kommunale eiendom KF, Buskerud	Vestsiden Ungdomsskole	Kongsberg kommunale eiendom KF har søkt om støtte til ny ungdomsskole og idrettshall i massivtre og med plussstandard. Prosjektet vil blant annet teste ut lagring av energi, samt lokal energiproduksjon med solceller og mikroturbiner i Lågen.	Hallvard Benum Telefon 48166128 E-post Hallvard.Benum@Kongsberg.kommune.no
12	Sør-Odal kommune, Hedmark	Fremtidens skole i Sør-Odal	Sør-Odal kommune har søkt om støtte til ny barne- og ungdomsskole samt flersbrukshall. Skolen skal bygges som passivhus, med BREEAM-sertifisering Very Good og i massivtre som byggemateriale.	Ole Gunnar Holen Telefon 45208684 E-post olegunnar.holen@sor-odal.kommune.no
13	Elverum kommune, Hedmark	Klimavennlige innkjøp og tiltak for Ydalir skole	Elverum kommune har søkt om støtte til merkostnaden ved innkjøp av mer energieffektivt og klimavennlig utstyr, materialer, BREEAM-sertifisering og klimavennlig byggeprosess. Skolen er en del av kommunens satsing på "Zero emission neighbourhoods" (ZEN).	Enhet For Byggeprosjekt Eiendomsstaben Mobiltelefon 41612494 E-post heidi.erikstad@elverum.kommune.no
14	Lindås kommune, Hordaland	Ny Alversund skule med fokus på klima	Lindås kommune har søkt om støtte til ny skole og flerbrukshall. Skolen skal bygges med utstrakt bruk av tre, ladestasjoner for el-bil, og et varmepumpeanlegg med naturlige kuldemedier i stedet for HFK-medier. Det skal også vurderes solceller i prosjektet.	Inger Marie Jordal Telefon 56375115 E-post inger.marie.jordal@lindas.kommune.no
15	Ulstein kommune, Møre og Romsdal	Nye Ulstein Kyrkje	Ulstein kommune har søkt støtte til merkostnader ved klimavennlige løsninger i skisseprosjekt, prosjektering og oppfølging av nytt kirkebygg. Kirken skal bygges i tre (massivtre og limtre) og andre lokale materialer. Det skal tilfredsstillende passivhusstandard, og kommunen har videre ambisjoner om å gjenbruke masser ved utgraving av tomt. Bygget skal også BREEAM- sertifiseres.	Christfried Kaul Telefon 70017580 Mobiltelefon 91696820 E-post post@ulsteinkyrkje.no
16	Lillehammer kommune, Oppland	Barneskole og flerbrukshall i massivtre	Lillehammer kommune har søkt støtte til merkostnader ved klimavennlige løsninger i ny skole med flerbrukshall. Bygget skal oppføres i massivtre, og med energibehov etter passivhusstandard.	Geir Fevang Mobiltelefon 90160760 E-post Mariann.Dannevig@lillehammer.kommune.no

17	Hjartdal kommune, Telemark	Sauland nye skule	Hjartdal kommune har søkt om støtte til prosjektering og gjennomføring av ny skole og flerbrukshall i massivtre. De har også ambisjoner om nær passivhus energibehov og skal gjennomføre klimagassregnskap for prosjektet.	Morten Sæther Telefon 35028000 Mobiltelefon 97419966 E- post morten.saether@hjartdal.kommune.no
18	Tinn kommune, Telemark	Atrå barne og ungdomskole	Tinn kommune har søkt om støtte til prosjektering og gjennomføring av ny skole og flerbrukshall. Kommunen har ambisjon om 30% reduksjon av klimagassutslipp fra materialbruken, mest mulig gjenvinnings-/ombruksmaterialer, med energibruk ned mot nesten-nullenerginivå, samt fokus på effektiv drift og forenkling av tekniske systemer. De sikter også på BREEAM Very Good-sertifisering.	Geir Pedersen Telefon 35 08 26 00 Mobiltelefon 90187917 E- post geir.pedersen@tinn.kommune.no
19	Lindesnes kommune, Vest-Agder	Klimatiltak på ny flerbrukshall i kommunen	Lindesnes kommune har søkt om støtte til å kartlegge og forprosjektare ulike klimatiltak i ny idrettshall. Aktuelle tiltak er avfallshåndtering, energimerking, materialtiltak, sykkelparkering og ladestasjoner.	Espen Walther Telefon 38255100 Mobiltelefon 94520152 E- post eaw@lindesnes.kommune.no
20	Ski kommune, Akershus	Massivtre og plussenergibygg av nye Ski vest skole	Ski kommune har søkt om støtte til et forprosjekt for å vurdere mulighetene for å klimaløsninger i et nytt skolebygg. Ambisjonene er å vurdere blant annet plussenergibygg, samt bygging i massivtre.	Anders Berggren Telefon +46762359531 Mobiltelefon 45832467 E- post anders.berggren@ski.kommune.no